

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **T. R.**, zast. Mgr. Petrem Svítkem, advokátem, se sídlem Krakonošovo nám. 74, Trutnov, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. 7. 2016, č. j. 31 Ad 14/2015 – 38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na nákladech řízení o kasační stížnosti 8.228 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobce Mgr. Petra Svítka, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Přehled dosavadního řízení

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 27. 5. 2015, č. j. 2015/12025-421/1, bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky, krajské pobočky v Hradci Králové (dále též „úřad práce“) ze dne 12. 1. 2015, č. j. TUA-191/2015-R, jímž úřad práce podle ustanovení § 30 odst. 1 písm. b) bod 2 a odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, vyřadil žalobce ode dne 28. 11. 2014 z evidence uchazečů o zaměstnání z důvodu nesplnění oznamovací povinnosti podle § 27 odst. 2 téhož zákona tím, že nejpozději do 8 kalendářních dnů neoznámil úřadu práce osobně nebo písemně důvody, pro které se nedostavil na úřad práce ve stanoveném termínu.

[2] Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí nepřisvědčil odvolacím námitkám žalobce. Konstatoval, že dne 5. 11. 2014 byl žalobci stanoven termín k dostavení se na úřad práce na den

20. 11. 2014. Žalobce se však ze zdravotních důvodů ve stanoveném termínu nedostavil. Tuto skutečnost však úřadu práce oznámil doručením zprávy do datové schránky až dne 30. 11. 2014, tedy nikoli ve lhůtě do 8 kalendářních dnů ode dne, kdy se ve stanoveném termínu na úřad práce nedostavil. Žalobcem tvrzený pokus o telefonický kontakt s úřadem práce označil žalovaný za účelový. Žalovaný dále s poukazem na tvrzení žalobce, že byl nemocen ode dne 17. 11. 2014 a dne 20. 11. 2014 navštívil lékaře a po úředních hodinách rovněž úřad práce, dospěl k závěru, že žalobci jeho zdravotní problémy nebránily, aby v době od 21. 11. 2014 do 28. 11. 2014 splnil svou oznamovací povinnost. Skutečnost, že zaměstnankyně úřadu práce, která běžně s žalobcem jedná, dne 20. 11. 2014 nebyla na úřadu práce přítomna, nemá vliv na posouzení věci, a to s ohledem na zavedený systém zástupu za nepřítomné zaměstnance, a nepředstavuje tedy důvod, proč by žalobce nemohl svou oznamovací povinnost splnit. Závěrem žalovaný poukázal na rozpor, kdy žalobce ve zprávě ze dne 30. 11. 2014 zaslané úřadu práce uvádí, že se dne 20. 11. 2014 nemohl na úřad práce dostavit, ve svém vyjádření ze dne 12. 12. 2014 naproti tomu sděluje, že se na úřad práce dostavil.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného včas žalobu. Uvedl, že sám úřad práce shledal žalobcem uváděné důvody vážnými ve smyslu § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti, nesprávně však vydal rozhodnutí o vyřazení pro nedodržení lhůty pro splnění oznamovací povinnosti, aniž by přihlédl k důvodům, pro které tato lhůta nemohla být dodržena. Závěr žalovaného, že zdravotní stav nebránil žalobci ve splnění oznamovací povinnosti a že se patrně zlepšoval, když byl schopen 20. 11. 2014 navštívit lékaře, podle žalobce představuje nepřijatelnou spekulaci, neboť k němu žalovaný dospěl bez jakýchkoliv lékařských podkladů. Skutečnost navíc byla právě opačná, než ji prezentuje žalovaný, neboť právě nezlepšující se zdravotní stav, stoupající teploty a dehydratace organismu vedly žalobce k vyhledání lékařské pomoci. To, že byl žalobce schopen a ochoten cestou od lékaře navštívit úřad práce svědčí o jeho snaze o součinnost. S ohledem na výše uvedené žalobce uvedl, že správní orgány obou stupňů nepostupovaly v souladu se zásadami správního řízení, špatně hodnotily důkazní prostředky a následně nesprávně aplikovaly § 30 zákona o zaměstnanosti.

[4] Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 28. 7. 2016, č. j. 31 Ad 14/2015 – 38, rozhodnutí žalovaného zrušil, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a uložil mu povinnost zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 3.000 Kč. Konstatoval, že žalobce v průběhu správního řízení opakovaně tvrdil, že dne 20. 11. 2014 navštívil ošetřujícího lékaře a na zpáteční cestě se v 11:05 hod. dostavil na úřad práce. Paní B., které byla věc žalobce přidělena, nezastihl a byl informován jiným pracovníkem úřadu práce, že již nikoho nezastihne, neboť pracovníci úřadu práce mají tento den od 12 hod. poradu. Pravdivost těchto tvrzení žalovaný nijak blíže nehodnotil a ve vyjádření k žalobě je dokonce označil za tvrzení ničím nepodložená.

[5] Krajský soud však shledal, že žalobce se v uvedený den a hodinu osobně dostavil na úřad práce. Ošetřující lékař totiž potvrdil, že je žalobce léčen pro akutní infekční onemocnění od 20. 11. 2014. Je tedy nepochybné, že žalobce tento den lékaře navštívil. Taktéž tvrzení žalobce, že se tentýž den dostavil na úřad práce, nebylo zpochybněno. Žalobce uváděl, že se nemohl paní B. dovolat, a na úřadu práce, kam se dostavil v 11.05 hod, mu bylo řečeno, že všichni zaměstnanci jsou na školení. Tvrzení žalobce, že se dne 20. 11. 2014 nemohl paní B. dovolat tak je velmi pravděpodobné. Úřad práce potvrdil, že uvedená pracovnice byla od 18. 11. do 21. 11. 2014 na školení v Pardubicích, a že dne 20. 11. 2014 probíhalo na úřadu práce od 12 hod. školení zaměstnanců oddělení zprostředkování a podpory nezaměstnanosti, které mělo na starost i žádost žalobce o zprostředkování zaměstnání. Postup žalobce, který i přes obtíže způsobené potvrzeným onemocněním navštívil úřad práce, aby tuto skutečnost oznámil, podle krajského soudu svědčí o jeho zodpovědné snaze plnit svoje zákonné povinnosti a o úmyslu informovat odpovědného pracovníka o překážkách bránících mu komunikovat s úřadem práce.

pokračování

V této souvislosti krajský soud poznamenal, že se naskýtá otázka, zda správními orgány tvrzená zastupitelnost nepřítomných pracovníků v daný den fungovala.

[6] Krajský soud dále dospěl k závěru, že úřad práce nepostupoval v souladu s § 52 správního řádu a nezjistil dostatečně skutkový stav věci, když se spokojil se stručným potvrzením lékaře, nevyžádal si jeho doplnění o podrobnější popis žalobcova zdravotního stavu a svoji úvahu o jeho zlepšení a o tom, že byl žalobce schopen v zákonné době oznámit překážku, pro kterou se nemohl ve stanovený termín dostavit na úřad práce, dovodil jen z prohlášení žalobce, že měl zdravotní problémy již od 17. 11. 2014 a teprve 20. 11. 2014 byl schopen dojít k lékaři.

[7] Proti tomuto rozsudku podal žalovaný (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost, v níž se neztotožnil se závěry krajského soudu. Žalobcem tvrzenou návštěvou úřadu práce dne 20. 11. 2014 stěžovatel nezpochybnil, má však za to, že ji nelze zohlednit, neboť dostavením se po úředních hodinách nemohl žalobce splnit povinnost dostavit se na stanovený termín jednání. Žalobcovou povinností nebylo dostavit se mimo stanovený termín na úřad práce, jeho povinností bylo oznámit osobně či písemně úřadu práce důvody svého nedostavení se na úřad práce ve stanoveném termínu, což žalobce neučinil. Podle stěžovatele tak ke splnění oznamovací povinnosti žalobcem nedošlo a žalobcova návštěva úřadu práce nemůže toto nesplnění oznamovací povinnosti nahradit. Žalobce byl navíc o své oznamovací povinnosti dostatečně poučen a nemohl se tedy domnívat, že by své povinnosti dostál, pokud tento důvod úřadu práce fakticky neoznámil.

[8] Za situace, kdy se žalobce dostavil po úředních hodinách, by nebylo pochybením úřadu práce, pokud by nebyl žalobci k dispozici žádný jeho zaměstnanec. Povinností zaměstnanců správních orgánů totiž není jednat s klienty kdykoliv mimo úřední hodiny. Žalobce tak nemůže být odpovědnosti za splnění oznamovací povinnosti zproštěn s odkazem na skutečnost, že s ním po úředních hodinách nejednala žádná oprávněná úřední osoba. Pokud měl žalobce vůli dne 20. 11. 2014 splnit oznamovací povinnost, měl činit tak, aby tuto povinnost splnil a nikoli se následně dovolávat nemožnosti jednat na úřadu práce mimo úřední hodiny s oprávněnou úřední osobou. Žalobce měl možnost zanechat zprávu oznamující vážný důvod, proč se nemůže dostavit, v podatelně úřadu práce, či následně mohl tuto zprávu úřadu práce zaslat prostřednictvím datové schránky.

[9] Stěžovatel dále vyjádřil přesvědčení, že dokazování nebylo třeba doplňovat o další vyjádření lékaře ohledně zdravotního stavu žalobce. Již ze samotné skutečnosti, že žalobce byl schopen se i přes své onemocnění dne 20. 11. 2014 dostavit na úřad práce ve spojení s jeho prohlášením, že dne 17. 11. 2014 pocítil příznaky nemoci a až dne 20. 11. 2014 byl schopen navštívit lékaře, není možno usuzovat na to, že by se zdravotní stav žalobce po 20. 11. 2014 zhoršoval natolik, že by nebyl schopen osobně ani písemně splnit svoji oznamovací povinnost. K tomuto závěru vede stěžovatele také vyjádření žalobce v odvolání, v němž uvedl, že mu v následujících dnech zdravotní stav neumožnil osobně ani písemně informovat úřad práce o důvodech nedostavení se a že se o to tedy pokoušel telefonicky. S ohledem na skutečnost, že žalobce byl dle svého tvrzení schopen telefonovat a disponuje datovou schránkou, považuje stěžovatel za nepodložený závěr krajského soudu, že by žalobce nebyl prokazatelně schopen po dobu 8 dnů používat počítač a kontaktovat úřad práce. Žalobce totiž mohl úřad práce kontaktovat elektronicky, ať už e-mailem či datovou schránkou.

[10] Krajský soud při poukazu na skutečnost, že se žalobce nemohl dovolat paní B. nezohlednil, že tato pracovnice byla na školení pouze do 21. 11. 2014 a po tomto dni již není pravděpodobné, že by se žalobce této pracovníci nedovolal, pokud by na úřad práce telefonoval.

Odkazem na nemožnost dovolat se konkrétnímu zaměstnanci nelze mít za zhojené nesplnění oznamovací povinnosti podle § 27 odst. 2 zákona o zaměstnanosti.

[11] Stěžovatel dále krajskému soudu vytknul, že nechal bez povšimnutí nesrovnalosti v jednotlivých tvrzeních žalobce. Ačkoli měl žalobce dne 20. 11. 2014 navštívit lékaře, neměl o tom žádné potvrzení. Žádné potvrzení neměl ani dne 30. 11. 2014, kdy úřadu práce zaslal přípis prostřednictvím datové schránky. Jediné potvrzení, které na výzvu úřadu práce doložil, je datováno až dnem 12. 12. 2014. Žalobce rovněž dne 12. 12. 2014 sdělil, že se dne 20. 11. 2014 na úřad práce nemohl dostavit, ačkoli jinak tvrdí, že se na úřad práce dostavil. Žalobce dále tvrdí, že se o své nemoci dozvěděl až dne 24. 11. 2014, a to od hygienické stanice, nikoli od svého lékaře, ačkoli u tohoto lékaře byl údajně již dne 20. 11. 2014. Pokud však byl žalobce tohoto dne schopen komunikovat s hygienickou stanicí, není stěžovateli zřejmé, proč by nebyl schopen komunikovat s úřadem práce. Také tyto skutečnosti podle stěžovatele prokazují, že žalobci v kontaktování úřadu práce a oznámení důvodů absence ve stanoveném termínu nebránily zdravotní důvody.

[12] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na popisu událostí tak, jak je uvedl do protokolu o ústním jednání i v odvolání a konstatoval, že v nich neshledává žádné časové ani věcné nesrovnalosti. Výsledky kontrolních vzorků odebraných dne 20. 11. 2014 se žalobce dozvěděl až dne 24. 11. 2014, neboť lékař posílá kontrolní vzorky na vyšetření do laboratoře nemocnice, která v případě pozitivních výsledků informuje zpětně lékaře, popř. hygienickou stanici. Z tohoto důvodu žalobce informovala hygienická stanice o výsledcích vyšetření kontrolních vzorků dne 24. 11. 2014. Zprávu od hygienické stanice se žalobce dozvěděl ze záznamníku, neboť v důsledku akutních zdravotních potíží nebyl ani schopen dojít k telefonu.

[13] Žalobce byl na úřadu práce objednan na den 20. 11. 2014. Skutečnost, že v 11:05 hod. je již po úředních hodinách, se žalobce dozvěděl až na místě. Žalobce nemohl zaslat paní B. žádnou e-mailovou zprávu, protože mu úřad práce její emailovou adresu neposkytl. Pokoušel se tak alespoň telefonicky kontaktovat úřad práce. V souvislosti s poukazem stěžovatele na provedené poučení žalobce uvedl, že si nevzpomíná, že by byl poučen o rozpisu úředních hodin a předpokládal, že se mu bude ve čtvrtek v 11:05 někdo schopen alespoň 5 minut věnovat. Stejně jako již v žalobě označil za naprosto nepřijatelné dedukce a spekulace stěžovatele o jeho skutečném zdravotním stavu a uvedl, že úřad práce nepostupoval v souladu se základními zásadami své činnosti, špatně hodnotil důkazní prostředky a nesprávně aplikoval § 30 zákona o zaměstnanosti. Kasační stížnost tak je podle žalobce nedůvodná.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[14] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a za stěžovatele v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. jedná zaměstnanec s vysokoškolským právnickým vzděláním. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[15] Podle § 27 odst. 2 zákona o zaměstnanosti ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí žalovaného, *skutečnosti rozhodné pro zařazení nebo vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání osvědčuje uchazeč o zaměstnání krajské pobočce Úřadu práce; změny těchto skutečností je uchazeč o zaměstnání povinen osobně nebo písemně oznámit nejpozději do 8 kalendářních dnů. Ve stejné lhůtě je povinen osobně nebo písemně oznámit*

pokračování

důvody, pro které se ve stanoveném termínu nedostavil na krajskou pobočku Úřadu práce nebo na kontaktní místo veřejné správy stanovené krajskou pobočkou Úřadu práce.

[16] Stěžovatel v kasační stížnosti v první řadě namítal, že žalobcem tvrzenou návštěvou úřadu práce dne 20. 11. 2014 nelze zohlednit, neboť dostavením se po úředních hodinách nemohl žalobce splnit povinnost dostavit se na stanovený termín jednání.

[17] Nejvyšší správní soud se proto nejprve zabýval okolnostmi návštěvy žalobce ze dne 20. 11. 2014 na úřadě práce. Z obsahu správního spisu v tomto směru zjistil tyto relevantní skutečnosti: ze záznamu o jednání s uchazečem (žalobcem) vyplývá, že stěžovatel dne 5. 11. 2014 obdržel základní poučení pro uchazeče o zaměstnání a byl seznámen s právy a povinnostmi uchazeče o zaměstnání. Stěžovateli byl stanoven termín další návštěvy na den 20. 11. 2014, což stvrdil svým podpisem.

[18] Dne 30. 11. 2014 žalobce datovou schránkou zaslal úřadu práce přípis adresovaný paní B., v němž uvedl, že se k ní dne 20. 11. 2014 nemohl dostavit a předat jí slíbené podklady, protože infekčně onemocněl a nepodařilo se mu tuto pracovníci kontaktovat telefonicky. Dne 12. 12. 2014 se žalobce dostavil na úřad práce a předložil (ve lhůtě stanovené ve výzvě úřadu práce ze dne 5. 12. 2014, č. j. MPSV-ÚP/17276/14/TU) potvrzení praktického lékaře ze dne 12. 12. 2014, dle kterého je léčen pro akutní infekční onemocnění od 20. 11. 2014 až dosud.

[19] Do protokolu o ústním jednání ze dne 12. 12. 2014 žalobce uvedl, že je od 20. 11. 2014 akutně infekčně nemocný – má salmonelózu. Dále uvedl, že první známky onemocnění se u něj vyskytly od 17. 11. 2014, k lékaři byl schopen se dostavit až 20. 11. 2014. Ten samý den se zastavil na úřadu práce, bohužel se dostavil asi v 11:05 hod., tedy po úředních hodinách a paní B. již nezastihl. Jiná pracovnice mu sdělila, že pracovníci mají od 12 hod. poradu, a nikoho tak nesežene. Dne 24. 11. 2014 Krajská hygienická stanice potvrdila výsledky rozboru a sdělila žalobci, že je akutně infekčně nemocen. Žalobce se následně snažil na úřad práce dovolat, aby se dohodl na dalším postupu. Vzhledem k tomu, že se s paní B. nespojil, zaslal jí dne 30. 11. 2014 zprávu prostřednictvím datové schránky. Skutečnost, že úřad práce dne 20. 11. 2014 navštívil cestou od lékaře, žalobce dále zmínil také v odvolání proti rozhodnutí úřadu práce.

[20] Pravdivost tvrzení žalobce, že se dne 20. 11. 2014 dostavil na úřad práce, podle Nejvyššího správního soudu dokazuje a dokládá především to, že žalobce tohoto dne od jiné pracovnice úřadu zjistil, že pracovníci úřadu mají od 12 hod. poradu a nikoho z nich proto nezastihne. Tuto informaci žalobce přitom žalobce nemohl zjistit jinak, než přímo na úřadu práce dne 20. 11. 2014. Zároveň tato informace koresponduje se skutečností uvedenou v rozhodnutí žalovaného, že úřad práce potvrdil, že se dne 20. 11. 2014 od 12 hod. konalo školení zaměstnanců. Rozdíl mezi tvrzením žalobce a sdělením úřadu práce, kdy žalobce tvrdil, že se jedná o poradu a úřad práce potvrdil, že se jednalo o školení, nepovažuje Nejvyšší správní soud za relevantní, neboť podstatná je shoda na tom, že pracovníci úřadu práce dne 20. 11. 2014 nebyli od 12 hod. k dispozici. O důvěryhodnosti tvrzení žalobce, že úřad práce navštívil cestou od lékaře, svědčí také to, že návštěva žalobce u lékaře se dne 20. 11. 2014 uskutečnila, což vyplývá z výše uvedeného potvrzení lékaře, v němž je uvedeno, že žalobce se léčí od 20. 11. 2014.

[21] S ohledem na výše uvedené má Nejvyšší správní soud stejně jako krajský soud za to, že žalobce se dne 20. 11. 2014 na úřad práce skutečně dostavil. Ostatně sám stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že tuto návštěvu žalobce na úřadu práce nezpochybňuje. Stěžovatel nicméně v kasační stížnosti poukázal na údajné nesrovnalosti v tvrzeních žalobce, když uvedl, že žalobce dne 12. 12. 2014 sdělil, že se dne 20. 11. 2014 na úřad práce nemohl dostavit, ačkoli jinak tvrdí, že se na úřad práce dostavil. K této argumentaci stěžovatele Nejvyšší správní soud

uvádí, že dne 12. 12. 2014 žalobce do protokolu o ústním jednání uvedl, že se na úřad práce dne 20. 11. 2014 dostavil. Stěžovatel tak patrně poukazuje na přípis žalobce ze dne 30. 11. 2014. V tomto přípise však žalobce neuvedl, že se na úřad práce nemohl dostavit, ale uvádí, že se nemohl dostavit k paní B. Z tohoto přípisu tak nevyplývá, že se žalobce nedostavil na úřad práce (jak z něj dovozuje stěžovatel), ale pouze to, že se nemohl dostavit k této konkrétní pracovníci, což odpovídá skutečnému stavu, neboť žalobce se dostavil těsně po skončení úředních hodin v den, kdy pracovníci úřadu práce měli od 12 hod školení, a nebylo tak možné je již zastihnout. Z rozhodnutí žalovaného navíc dále vyplývá, že paní B. byla v období od 18. 11. 2014 do 21. 11. 2014 na školení v Pardubicích.

[22] V tom, že žalobce o návštěvě lékaře neměl potvrzení až do dne 12. 12. 2014, kdy potvrzení předložil na výzvu úřadu práce, nespátuje Nejvyšší správní soud žádnou nesrovnalost, neboť žalobce byl v době návštěvy lékaře nezaměstnaný a nebylo tudíž třeba o jeho návštěvě u lékaře vystavovat doklad, např. potvrzení o pracovní neschopnosti pro jeho zaměstnavatele. To, že je potvrzení od lékaře datované až dne 12. 12. 2014 naopak svědčí o tom, že žalobce s úřadem práce jednal otevřeně, nic neskrýval a snažil se ve stanovených lhůtách plnit jeho požadavky.

[23] Skutečnost, že se žalobce na úřad práce dne 20. 11. 2014 dostavil, má přitom rozhodující význam pro správné posouzení věci. Na den 20. 11. 2014 byl totiž stanoven termín návštěvy žalobce na úřadu práce. Nejvyšší správní soud v této souvislosti poukazuje na rozsudek ze dne 28. 12. 2007, č. j. 4 Ads 122/2007 - 55, v němž dospěl k závěru, že pojem *ve stanoveném termínu*, musí představovat konkrétní termín určený nejen datem, ale i časem, kdy se má uchazeč o zaměstnání na úřad práce dostavit. Vzhledem k množství osob, jimž úřad práce zmíněnou službu poskytuje, totiž lze předpokládat, že příslušný zaměstnanec úřadu se nemůže uchazeči o zaměstnání věnovat v rámci úředních hodin v jakémkoliv okamžiku, neboť má na starosti i další uchazeče, se kterými má na stejný den sjednané schůzky a konstatoval dále, že „*žalobkyně se měla na úřad práce dostavit v 10:30 hod. dne 21. 2. 2006. Její případná dřívější či pozdější návštěva by se však mohla minout účinkem, pokud by příslušný zaměstnanec úřadu neměl na žalobkyni čas. V takovém případě by bylo nepřiměřeně formalistické a zcela neefektivní, aby se žalobkyně na úřad práce v tento den dostavila, pokud by jí nemohla být poskytnuta služba, která je účelem návštěvy. Výklad přijatý stěžovatelem by mohl způsobit, že by všichni uchazeči o zaměstnání, kteří mají na určitý den stanovenou schůzku na úřadu práce, mohli přijít půl hodiny před koncem úředních hodin, což by popíralo smysl návštěvy, která by se tak stala pouhým pro forma dostavením se bez možnosti realizace zprostředkování zaměstnání, jež patří k základním funkcím úřadu práce. Ztotožnění obsahu pojmu termín se slovem den pak podle názoru Nejvyššího správního soudu představuje nepřijatelnou extenzi ve výkladu ustanovení, za jehož porušení může být uchazeč o zaměstnání sankcionován.*“

[24] V posuzované věci se nicméně jedná o jiný případ, než Nejvyšší správní soud posuzoval ve věci sp. zn. 4 Ads 122/2007, neboť z obsahu správního spisu nevyplývá, že by termín jednání na úřadu práce byl stanoven kromě data také konkrétním časem (hodinou a minutou), v který se měl žalobce dostavit. Stanovený termín tedy byl vymezen pouze na určitý den, což je, jak vyplývá ze závěrů uvedených ve výše zmíněném rozsudku č. j. 4 Ads 122/2007 – 55, nesprávný postup. Výše uvedenému odpovídá ostatně také tvrzení žalobce uvedené ve vyjádření ke kasační stížnosti, že byl na úřad práce objednan bez uvedení konkrétní hodiny.

[25] Z obsahu správního spisu dále nevyplývá, že by žalobce byl poučen o tom, že se na úřad práce může dostavit pouze v úředních hodinách, resp. jaké tyto úřední hodiny jsou. V poučení, které žalobce převzal a podepsal dne 5. 11. 2014, je v tomto ohledu pouze uvedeno, že účast na schůzkách na úřadu práce ve stanoveném termínu je jeho základní povinností. Nejvyšší správní soud připouští, že existence úředních hodin na úřadech a jejich význam patří k obecnému

pokračování

povědomí většiny občanů ČR a v obecné rovině se ztotožňuje se závěrem žalovaného, že povinností zaměstnanců správních orgánů není jednat s klienty kdykoliv mimo úřední hodiny. V posuzované věci je však třeba zohlednit, že žalobce nebyl o rozpisu úředních hodin úřadu práce poučen. Nejvyšší správní soud dále přihlédl k tomu, že žalobce se na úřad práce dostavil v den, na který měl stanovenou schůzku, tj. ve stanovený termín, v dopoledních hodinách (11:05), ve všední den (čtvrtek), tedy v době, kdy jsou běžně v provozu nejen úřady, ale je aktivní rovněž naprostá většina obyvatelstva. Nejvyšší správní soud proto považuje za pochopitelné, že žalobce očekával, že na úřadu práce bude moci vyřídit potřebné záležitosti, popř. se alespoň omluvit. Dne 20. 11. 2014 se navíc jednalo teprve o druhou schůzku žalobce na úřadu práce a žalobci tudíž ještě nemohly být úřední hodiny známy ani z jeho opakovaných kontaktů s úřadem práce.

[26] S přihlédnutím k výše uvedeným specifickým skutečnostem má Nejvyšší správní soud za to, že žalobci nelze klást k tíži, že se dostavil na úřad práce „po úředních hodinách“. Za daných okolností tohoto konkrétního případu je třeba vycházet z toho, že pokud se žalobce dne 20. 11. 2014 na úřad práce dostavil, byť těsně po skončení úředních hodin, splnil svou povinnost dostavit se na úřad práce ve stanoveném termínu, který byl stanoven na tento den bez dalšího časového upřesnění. Nejvyšší správní soud proto nepřisvědčil závěru stěžovatele, že se žalobce dostavil na úřad práce mimo stanovený termín ani námitce, že dostavením se „po úředních hodinách“ nemohl žalobce splnit povinnost dostavit se na stanovený termín jednání.

[27] Vzhledem k tomu, že žalobce splnil svou povinnost dostavit se na úřad práce ve stanoveném termínu, nemohla u něj logicky vzniknout povinnost oznámit úřadu práce důvody svého nedostavení se na úřad práce ve stanoveném termínu podle § 27 odst. 2 zákona o zaměstnanosti, a nemohl tak ani být správními orgány sankcionován za porušení této povinnosti.

[28] Námitkami stěžovatele týkajícími se nesplnění oznamovací povinnosti žalobce a související argumentací se proto Nejvyšší správní soud již zabýval pouze stručně a nad rámec potřebného odůvodnění.

[29] Stěžovatel v kasační stížnosti z toho, že žalobce dne 17. 11. 2014 pocítil příznaky onemocnění a byl schopen dne 20. 11. 2014 navštívit lékaře a úřad práce, dovozoval, že zdravotní stav žalobce se po 20. 11. 2014 nezhoršoval natolik, že by nebyl schopen osobně ani písemně splnit svoji oznamovací povinnost. Nejvyšší správní soud tento závěr žalovaného ve shodě s krajským soudem hodnotí jako nepodložený, neboť ve správním spise se nenacházejí žádné doklady popisující zdravotní stav žalobce v období po 20. 11. 2014 s výjimkou již zmíněného potvrzení praktického lékaře žalobce ze dne 12. 12. 2014, dle kterého je žalobce léčen pro akutní infekční onemocnění od 20. 11. 2014 dosud. Z tohoto potvrzení lze podle Nejvyššího správního soudu dovodit pouze to, že léčba akutního infekčního onemocnění žalobce trvala poměrně dlouhou dobu (téměř měsíc), což ve spojení s tvrzením žalobce, že se jednalo o salmonelózu, nasvědčuje závažnosti onemocnění. Vzhledem k tomu, že ve správním spise se nenachází žádný podklad popisující zhoršení či zlepšení zdravotního stavu, nelze změny zdravotního stavu žalobce vyhodnotit, natož jimi argumentovat, jak činí stěžovatel v kasační stížnosti.

[30] K závěru, že zdravotní stav žalobce se nezhoršoval natolik, aby nebyl schopen splnit svoji oznamovací povinnost, stěžovatele vede také tvrzení žalobce, že se úřad práce pokoušel kontaktovat telefonicky ve spojení se skutečností, že žalobce disponuje datovou schránkou. Také tuto argumentaci považuje Nejvyšší správní soud za nepodloženou, neboť v řízení nebylo zjištěno, jakým způsobem žalobce do své datové schránky vstupuje (zda tak činí z domova,

či z venkovního veřejně přístupného počítače, např. v internetové kavárně či v knihovně). Vzhledem k tomu, že v dosavadním řízení nebylo prokázáno, jak intenzivně byl žalobce nemocen, zároveň nelze vyloučit, že žalobce byl schopen pokusit se dovolat na úřad práce z mobilního telefonu (takto lze totiž telefonovat např. i vleže z postele), avšak nebyl již schopen zaslat datovou zprávu, neboť to vyžaduje větší úsilí (použití počítač a vyvíjet soustředěnou činnost), které se za normálních okolností jeví jako jednoduchá záležitost, avšak pro vážně nemocného může znamenat těžko překonatelnou, či nepřekonatelnou překážku.

[31] V případě argumentace stěžovatele, že mu není zřejmé, proč by žalobce nebyl schopen komunikovat s úřadem práce, když mohl dne 24. 11. 2014 komunikovat telefonicky s hygienickou stanicí, Nejvyšší správní soud odkazuje na výše uvedené a dodává, že žalobce netvrdí, že nebyl po dobu své nemoci schopen telefonicky komunikovat. Ve skutečnosti, že se žalobce o druhu svého onemocnění dozvěděl od hygienické stanice až dne 24. 11. 2014 nikoli od lékaře dne 20. 11. 2014 neshledává Nejvyšší správní soud na rozdíl od stěžovatele žádnou nesrovnalost, neboť analýza a vyhodnocení odběrů zpravidla trvá určitou dobu v řádu několika dní a s ohledem na charakter zjištěného onemocnění žalobce byl výsledek nahlášen krajské hygienické stanici, která jej sdělila žalobci.

[32] K tvrzení stěžovatele, že žalobce měl při své návštěvě na úřadu práce možnost zanechat zprávu oznamující vážný důvod, proč se nemůže dostavit, v podatelně úřadu práce, Nejvyšší správní soud uvádí, že tuto možnost žalobce skutečně měl, pokud tak však neučinil, není na místě mu to klást k tíži, neboť byl nemocen a je tak pochopitelné a omluvitelné, že vzniklou situaci neřešil tím nejracionálnějším způsobem. Mimoto by musel připsat oznamující jeho onemocnění na místě sepsat, přičemž opět není zřejmé, zda pro to měl potřebné podmínky, resp. zda to vzhledem k okolnostem bylo možné od něho očekávat.

[33] Nejvyšší správní soud v této souvislosti poukazuje na závěry, k nimž dospěl v rozsudku ze dne 30. 4. 2014, č. j. 4 Ads 109/2013 - 31, v němž mimo jiné vyslovil, že *„je nutné trvat na tom, aby uchazeči o zaměstnání si plnili své povinnosti vyplývající ze zákona o zaměstnanosti. Na druhou stranu však je nutné, aby správní orgány při rozhodování o vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání zvážily konkrétní situaci a důvody tvrzené takovým uchazečem, a to zejména s ohledem na celkový kontext věci a často nepříznivou sociální a finanční situaci uchazeče o zaměstnání. Není proto např. možné akceptovat jako důvod omluvy skutečnost, že uchazeč je na dlouhodobě plánovaném rekreačním pobytu, v průběhu kterého je, byť v rámci rehabilitace, provozována např. cykloturistika a plavba na lodičkách (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2009, č. j. 4 Ads 173/2008 – 144).*

[34] *Správními orgány by naopak měly být akceptovány situace, ke kterým může běžně v lidském životě docházet, které však budou umocněny nepříznivou finanční a sociální situací uchazeče o zaměstnání. Nelze přitom v rámci jednoho rozsudku stanovit jasný a jednoznačný návod, jak mají být správními orgány všechny případy posouzeny, Nejvyšší správní soud je však přesvědčen, že správní orgány by měly vždy citlivě posoudit situace, ke kterým v lidském životě běžně dochází a které znemožňují uchazečům o zaměstnání dostavit se včas na jednání k úřadu práce, přičemž mají zohlednit to, jestli se nejedná o účelové a úmyslné vyhýbání se povinností uchazeče o zaměstnání a zda se uchazeč aktivně snaží vzniklou situaci adekvátními prostředky řešit. Absolutní trvání správních orgánů na tom, že uchazeči musí být přítomni v daném termínu na úřadu práce, bez ohledu na okolnosti daného případu s argumentem, že řada věcí je „rozumně předvídatelná“, je zjevně přehnané a neadekvátní. Tím, že správní orgány přiblídnou k okolnostem a způsobu jednání uchazeče o zaměstnání, nezumní dopady zákona o zaměstnanosti, jak nesprávně stěžovatel dovozuje, ale citlivě napomůžou posoudit případ ve všech jeho souvislostech a rozhodnout spravedlivě tak, že vyřadí z evidence uchazečů o zaměstnání pouze ty, kteří maří součinnost s úřadem práce bez vážných důvodů a kteří tak neplní své povinnosti vyplývající ze zákona o zaměstnanosti.“*

pokračování

[35] Nejvyšší správní soud uzavírá, že krajský soud ve věci rozhodl správně, pokud rozhodnutí žalovaného zrušil. Nejvyšší správní soud nicméně upřesňuje závazný právní názor krajského soudu v tom směru, že žalovaný bude v dalším řízení vycházet z toho, že žalobce splnil svou povinnost dostavit se na úřad práce ve stanoveném termínu, a nemůže proto být správními orgány jakkoli sankcionován za porušení oznamovací povinnosti, neboť tuto povinnost neporušil a ani porušit nemohl.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[36] Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného kasační stížnosti jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[37] O nákladech pak Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Procesně úspěšný žalobce má právo na náhradu odměny právního zástupce za dva úkony právní služby (převzetí zastoupení, vyjádření ke kasační stížnosti), podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif. Za výše uvedené úkony tak náleží zástupci žalobce odměna ve výši 2 x 3100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 advokátního tarifu a dále režijní paušál ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, celkem tedy 6.800 Kč. Zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto se podle § 35 odst. 8 s. ř. s. jeho odměna zvyšuje o částku odpovídající této dani, která činí 21 % z částky 6.800 Kč, tj. 1.428 Kč. Celkově tedy je stěžovatel povinen zaplatit žalobci na nákladech řízení o kasační stížnosti 8.228 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku, k rukám právního zástupce žalobce. K plnění určil soud přiměřenou lhůtu.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. prosince 2016

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu